

หัวข้อวิจัย การส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยด้านการจัดเก็บของเล่นโดยใช้นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้ดำเนินการวิจัย นางสาวจันทร์ฉาย แสนมงามงคล

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๔๖ ต้องการให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็ก กับพ่อแม่เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็ก ปฐมวัยเพื่อให้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ ด้วยการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภทยึดหลักการ อบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิต ของเด็กตามบริบทของชุมชนสังคมและวัฒนธรรมไทยพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรม ที่เหมาะสมกับวัยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีคุณภาพและมีความสุขประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชนและสถานศึกษาพาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : คำนำ)

จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยถือว่าการเล่นเป็นงานของเด็กเด็กเรียนรู้จากการเรียนปนเล่นผลจากการวิเคราะห์พัฒนาการ และคุณลักษณะตามวัยของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยะพอบพบว่า ในภาคเรียนที่ ๑ ของทุกปี การศึกษาเด็กส่วนมากมีคุณลักษณะตามวัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะตามวัยด้านอารมณ์จิตใจเรื่องคุณธรรมและจิตใจที่ดีงาม กล่าวโดยสรุป คือเด็กขาดวินัยในตนเองจากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาพบว่ายังขาดกระบวนการอบรมดูแลและการเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว การไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องตลอดจนการมีภารกิจรับผิดชอบมากเกินไปของครูผู้สอน เช่น เมื่อผู้ใหญ่ไม่มีเวลาอบรมเด็กและขาดการดูแลที่ถูกวิธีเมื่อเด็กเล่นของ เล่นเสร็จผู้ใหญ่จะคอยเก็บให้ทำให้เด็กไม่เคยชินกับการเก็บของเล่นด้วยตนเอง เด็กๆจึงขาดวินัยในตนเองครูจึงต้องพยายามหาทางแก้ไขด้วยวิธีการที่เป็นระบบและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจิตเช่น การสร้าง 10 ข้อตกลงร่วมกันการให้คำชมเชย การให้รางวัล การให้คะแนนหรือหักคะแนน การให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ การให้การยอมรับและเอาใจใส่

ในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่มีความสำคัญที่สุดเป็นระยะที่เด็กสามารถพัฒนาด้านต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วจึงง่ายต่อการเรียนรู้และสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ดีประสบการณ์ที่เด็กได้รับในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพต่อไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าววินัยต้องสร้างตั้งแต่วัยเด็กเล็กๆ เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่รับสิ่งต่างๆ ได้ง่าย หากปลูกฝังสิ่งที่ดีเช่นความอดทน การรู้จักควบคุมตนเอง ความมีน้ำใจ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะแทรกซึมเข้าเป็นบุคลิกภาพที่ฝังแน่นในตัวเด็กจนเป็นผู้ใหญ่บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เคารพกติกา และ แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับทั้งต่อหน้าและลับหลัง ความมีวินัยตั้งอยู่บนพื้นฐาน ความอบอุ่นความชื่นชมยินดี และความรู้สึกลึกซึ้งอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาจริยธรรมต่อไป การฝึกให้เด็กมีวินัยในตนเอง ควรยึดหลักบางประการ ดังนี้

1. ทำให้พฤติกรรมคงทนได้แก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เด็กแสดงออกเป็นบางครั้งครูจะต้องกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอีกเช่นเก็บของเล่นได้ถูกที่เก็บของเล่นได้ทันตามเวลาที่กำหนด
2. สร้างพฤติกรรมให้เกิดขึ้นเป็นการสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นกับเด็กเช่นช่วยเพื่อนเก็บของเล่นจัดเรียงของเล่นอย่างเรียบร้อย
3. ลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเป็นการลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมให้หายไปเช่นเด็กที่ชอบเก็บ ของเล่นด้วยการขว้างหรือโยนเสียงดังปรับเปลี่ยนมาสร้างพฤติกรรมตรงกันข้ามโดยฝึกให้เก็บของเล่นอย่างระมัดระวังไม่เสียงดัง

จากหลักการดังกล่าวได้นำมาใช้พัฒนาพฤติกรรมหรือปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) การปรับพฤติกรรมเป็นเทคนิคที่ได้รับการพัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกิน เนอร์(Skinner) ในค.ศ. 1930 สกินเนอร์และคณะได้ศึกษาถึงวิธีการวางเงื่อนไขแบบแสดงอาการกระทำ (Operant Conditioning) และได้สรุปเป็นหลักการปรับพฤติกรรมของบุคคลว่า “พฤติกรรม ของบุคคลอยู่ภายใต้เงื่อนไขของผลกรรม ที่บุคคลได้รับแต่งตั้งจากอดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน” เงื่อนไขของผลกรรมดังกล่าวได้แก่เงื่อนไขของการให้ แรงเสริม (Contingency of Reinforcement) และ เงื่อนไขการลงโทษ (Contingency of Punishment) (สมพร สุทัศนีย์. 2547 : 138)

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญโดยเฉพาะพฤติกรรมด้านวินัยในการเก็บของเล่นสังเกตเห็นว่าเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยะพอ ห้อง 3 ขาดความมีวินัยในตนเองในการเก็บของเล่นดังนั้นจึงสนใจ และ นำไปสู่การช่วยเหลือเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้และกิจกรรมการจัดเก็บของเล่นโดยส่งเสริมจากการเล่านิทานให้ เด็กสร้างข้อตกลงร่วมกันให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติบ่อยๆจึงได้จัดทำวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชะพอให้มีวินัยในตนเองการจัดเก็บของเล่น โดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเล่านิทาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชะพอ ห้อง 3 มีจำนวนนักเรียน 12 คน ใช้ในการทำการวิจัยเป็นจำนวน 5 คน เด็กชาย 3 คน หญิง 2 คน มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ที่เล่นและไม่ยอมเก็บของเล่นและกำลังศึกษาอยู่ ห้องที่ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชะพอภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 25612

สมมติฐานการวิจัย

หลังจากการใช้กิจกรรมนิทานคุณธรรมการมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านชะพอมีการพัฒนาพฤติกรรมเก็บของเล่นได้สูงขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ช่วยให้ได้แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการเล่านิทานพัฒนาการมีวินัยในการจัดเก็บของเล่นในระดับปฐมวัย เพื่อให้ครูและผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กที่มีความสนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เป็นจริงของตนต่อไป

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยมีระยะเวลาในการ ทดลอง 1 สัปดาห์ 5 วัน ในแต่ละวันทำการทดลอง 1 ครั้งในกิจกรรมเสรีครั้งละ 20 นาที

ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ หนังสือนิทาน

ตัวแปรตาม คือ ความมีวินัยในตนเองในการเก็บของเล่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาพฤติกรรมเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมการเล่านิทาน
2. ครูได้พัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

นิยามคำศัพท์

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย 3 คน – หญิง 2 คน มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปีจำนวน 5 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านชะพอกภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

นิทาน หมายถึง เรื่องสั้นที่ผู้วิจัยได้จัดทำ โดยใช้นิทานแบบสำเร็จตามท้องตลาดมีการใช้ภาษาง่ายๆสำหรับเด็ก มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยในการเก็บของเล่น

การใช้นิทาน หมายถึง การนำนิทานเกี่ยวกับความมีวินัยในการเก็บของเล่นไปใช้ในการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยโดยการเล่าให้เด็กฟัง

วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตนให้เป็นไปตามข้อตกลงได้แก่

1. เก็บของเล่นอย่างทะนุถนอม
2. ไม่ส่งเสียงดังขณะเก็บของเล่น
3. ไม่แย่งกันเก็บของเล่น
4. เก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ต้องเตือน
5. ช่วยเหลือเพื่อนจัดเก็บของเล่น
6. จัดเก็บของเล่นเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด

ความหมายของการมีวินัยในตนเอง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในด้านต่างๆ

วินัยเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกคนในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมการมีวินัยเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กได้กระทำในสิ่งที่สังคมยอมรับโดยไม่มีใครมาบังคับการฝึกวินัยจะเป็นการช่วยให้เด็กได้กระทำสิ่งต่างๆโดยคำนึงถึงตนเองและผู้อื่นด้วยวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กนั้นควรจะเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการให้ปฏิบัติตามคำสั่ง ควรเป็นเรื่องของความเต็มใจมากกว่าการทำตามคำสั่งหรือเพราะการลงโทษ ภรณ์ คุรุรัตน์ (2537 : 6) ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของวินัยในตนเองไว้ดังนี้

จินดา น้ำเจริญ (2540 : 8) ให้ความหมายของวินัยในตนเองว่าความสามารถในการควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามโดยไม่ต้องใช้คำสั่งหรืออำนาจบังคับ

สุภัท ไหวหากิจ (2543 : 8) ให้ความหมายของวินัยในตนเองหมายถึงความสามารถของบุคคลในการใช้ความคิดที่ได้จากการเรียนรู้ควบคุมตนเองให้ประพฤติตนได้อย่างเหมาะสม เป็นการกระทำโดยสมัครใจไม่มีการบังคับ เกิดจากการตระหนักในคุณค่าของการปฏิบัติ

ความหมายของนิทานการเล่านิทาน

นิทานเป็นเรื่องเล่าที่แต่งขึ้นมาด้วยการผูกเรื่องขึ้น โดยอาศัยประวัติของความจริงบางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้างหรืออาจเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริงมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินสอดแทรกแง่คิดคติสอนใจและแฝงด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามเพื่อให้ผู้ฟังนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

จุดประสงค์ของการเล่านิทาน

1. ให้เด็กได้พัฒนาภาษาและความคิดการเล่านิทานจึงไม่ควรมาจากครูคนเดียวควรควรให้เด็กเป็นผู้เล่านิทานเองด้วยเพราะการให้เด็กเล่านิทานเองจะช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกลึกซึ้งความคิดของตนให้กระจ่างและพัฒนาทางภาษาหากครูเล่าเองควรมีการถามตอบโต้ที่ให้แก่เด็กคิดระหว่างการเล่านิทานด้วย
2. สร้างความรักการอ่านและหนังสือให้กับเด็กเวลาเล่านิทานเป็นเวลา que สร้างความสนใจในการอ่านและหนังสือให้กับเด็กมากครูควรเตรียมให้พร้อมโดยการอ่านนิทานเล่มที่จะเล่าให้เข้าใจก่อนแล้วถึงเล่าให้เด็กฟัง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามี 3 ประเภทดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์จำนวน 1 แผน 1 สัปดาห์
2. หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีวินัยในการเก็บของเล่นจำนวน 1 เล่ม
3. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแผนการจัดประสบการณ์
 - 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546
 - 1.2 สร้างแผนการจัดประสบการณ์เรื่องการพัฒนาความมีระเบียบวินัยในการเก็บของเล่นของโดยปฐมวัย
 - 1.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การพัฒนาความมีระเบียบวินัยในการเก็บของเล่นของเด็กปฐมวัย
2. หนังสือนิทานความมีระเบียบวินัยในการเก็บของเล่นจำนวน 1 เรื่อง
 - 2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลักการสร้างนิทานและการเลือกหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

2.2 ดำเนินการเลือกนิทานโดยการจัดทำขึ้นเองหรือเลือกนิทานที่มีอยู่ทั่วไปตามท้องตลาด โดยใช้หลักเกณฑ์การเลือกคือเนื้อหาของนิทานให้เหมาะสมกับวัยและตามหลักการแนวคิดทฤษฎีที่ศึกษามา

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยด้านการเก็บของเล่น คือ กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ คือ คะแนน 2,1 และ 0 โดยมีรายละเอียดการให้คะแนนดังนี้ คือ

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นโดยมีผู้แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นโดยผู้สอนเลือกระดับพฤติกรรมที่ตรงกับเด็กปฐมวัยมากที่สุด

วิธีดำเนินการทดลอง

1. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่จะใช้เป็นสถานที่กำหนดการทดลองให้เหมาะสม

2. สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองได้แก่การเก็บของเล่นจากกิจกรรมการเล่นอิสระตามมุมของจำนวนประชากร 12 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นจำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาทีรวมเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ คือ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ บันทึกการสังเกตโดยผู้วิจัย

3. ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมเล่านิทานก่อนจัดกิจกรรมเล่นอิสระตามมุมเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทานในช่วงเวลา 09.30 – 09.50 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองจากการเล่นดังนี้

ขั้นนำ (5 นาที) ครูนำนักเรียนเข้าสู่เรื่องราวนิทานโดยการให้เด็กหลับตาทำสมาธิฝึกการหายใจเข้าออกเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม (20 นาที) ครูเล่านิทานที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยด้านความมีระเบียบวินัยในการเก็บของเล่นในช่วงการเล่านิทานครูสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กขณะดำเนินการเล่านิทานเพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นความรู้สึกละเอียดของตนเองขณะฟังนิทานและเพื่อสร้างบรรยากาศการเล่านิทานให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานสมจริง

ขั้นสรุป (5 นาที) เป็นขั้นที่ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดถึงเรื่องราวตัวละครในนิทานครูชักชวนเด็กให้ร่วมกันสนทนาสรุปและตอบคำถามย้าวนเกี่ยวกับเรื่องราวให้เด็กแสดงความคิดเห็นความรู้สึกจากนิทานที่ฟังและการปฏิบัติตนในด้านความมีวินัยในการเก็บของเล่น

ประเมินพฤติกรรม (20 นาที) การประเมินพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในช่วงเวลาเล่นอิสระตามมุมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในการตนเองขณะเด็กเล่นอิสระตามมุมให้เด็กเลือกเล่นตามมุมที่ครูได้จัดเตรียมของเล่นและอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมไว้ให้สำหรับทำกิจกรรม ได้แก่ มุมบล็อก, มุมบทบาทสมมติ, มุมดนตรี, มุมศิลปะและมุมนิทาน ในช่วงเวลาที่เด็กเล่นผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นของเด็ก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยะพอ จำนวน 5 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

2.สังเกตพฤติกรรมตามรายการเครื่องมือวิจัยด้วยการประเมินให้คะแนนพฤติกรรม ตั้งแต่ระดับ ไม่แสดงพฤติกรรม แสดงพฤติกรรมโดยมีผู้แนะนำ (เพื่อน , ครู) และแสดงพฤติกรรมด้วยตนเอง ทั้งนี้มีการให้ค่าคะแนนพฤติกรรมตั้งแต่ 0 1 2 ตามลำดับ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยในตนเองด้วยกิจกรรมการจัดเก็บของเล่น ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมและประเมินค่าคะแนนจากพฤติกรรมจำนวน 1 สัปดาห์ มีรายการประเมิน 4 รายการดังนี้

1. เก็บของเล่นอย่างทะนุถนอม
2. เก็บของเล่นทุกครั้งโดยไม่ต้องเตือน
4. ช่วยเหลือเพื่อนจัดเก็บของเล่น
5. เก็บของเล่นเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด

ผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยะพอ มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับสูงมีพัฒนาการที่ดีตามข้อตกลงเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ตลอด 1 สัปดาห์จากระดับค่าร้อยละ และตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลจากการใช้กิจกรรมการจัดเก็บของเล่นเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยะพอ มีวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นผลมาจากมีกระบวนการพัฒนาและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์พัฒนาการและ

คุณลักษณะตามวัย การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนด
แนวทางในการวิจัย กำหนดขอบเขตการดำเนินงาน การเตรียมงานโดยการพัฒนาเครื่องมืออย่างเป็นระบบ
นำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพและมีการวางแผนและเตรียมงาน เพื่อการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
2546.

จินดา น้ำเจริญ. การศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยแบบวางแผนปฏิบัติทบทวน. ปรินญานินพนธ์ ก.ศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540.

พรทิพย์ วินโกมินทร์. นิทานละครและหุ่นสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. 2542.

ราศี ทองสวัสดิ์. “การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็ก3-6 ขวบ”. วารสารการศึกษาปฐมวัย.(2542)

ลิณพัฒน์ อรุณธารี. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมและสื่อในกิจกรรมเสริมสำหรับเด็กปฐมวัย
เพื่อสร้างระเบียบวินัย. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ. 2543.

อุมพร ตรังคสมบัติ.

สร้างวินัยให้ลูกคุณ. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว. 2542.

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ขณะเก็บของเล่น
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

เรื่อง ความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น

วันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น โดยมีผู้อื่น

แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะจัดเก็บของเล่นตามพฤติกรรมที่กำหนดแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงใน

ช่องคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

พฤติกรรมที่เด็กแสดง												
ชื่อ-สกุล	เก็บของเล่นอย่าง ทะนุถนอม			เก็บของเล่นทุก ครั้งโดยไม่ต้อง เตือน			ช่วยเหลือเพื่อน จัดเก็บของเล่น			เก็บของเล่นเสร็จ เรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด		
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
เด็กชายนรภัทร ภัทรพรรณกุล			/			/			/			/
เด็กชายกিজา -			/			/			/			/
เด็กชายวัชรพงษ์ -			/			/			/			/
เด็กหญิงแอ้มโมโม -			/			/			/			/
เด็กหญิงอุทัยวรรณ -			/			/			/			/

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ขณะเก็บของเล่น
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

เรื่อง ความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น

วันที่ 2 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น โดยมีผู้อื่น

แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะจัดเก็บของเล่นตามพฤติกรรมที่กำหนดแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงใน

ช่องคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

พฤติกรรมที่เด็กแสดง												
ชื่อ-สกุล	เก็บของเล่นอย่าง ทะนุถนอม			เก็บของเล่นทุก ครั้งโดยไม่ต้อง เตือน			ช่วยเหลือเพื่อน จัดเก็บของเล่น			เก็บของเล่นเสร็จ เรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด		
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
เด็กชายนรภัทร ภัทรพรรณกุล		/			/			/			/	
เด็กชายกิจจา -			/			/			/			/
เด็กชายวัชรพงษ์ -			/			/		/			/	
เด็กหญิงแอ้มโมโม -		/			/				/		/	
เด็กหญิงอุทัยวรรณ -		/				/		/				/

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ขณะเก็บของเล่น
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

เรื่อง ความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น

วันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น โดยมีผู้อื่น

แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะจัดเก็บของเล่นตามพฤติกรรมที่กำหนดแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงใน

ช่องคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

พฤติกรรมที่เด็กแสดง												
ชื่อ-สกุล	เก็บของเล่นอย่าง ทะนุถนอม			เก็บของเล่นทุก ครั้งโดยไม่ต้อง เตือน			ช่วยเหลือเพื่อน จัดเก็บของเล่น			เก็บของเล่นเสร็จ เรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด		
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
เด็กชายนรภัทร ภัทรพรรณกุล		/			/			/			/	
เด็กชายกิจจา -		/			/			/			/	
เด็กชายวัชรพงษ์ -		/			/			/			/	
เด็กหญิงแอ้มโม -		/			/			/			/	
เด็กหญิงอุทัยวรรณ -		/			/			/			/	

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ขณะเก็บของเล่น
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

เรื่อง ความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น

วันที่ 4 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น โดยมีผู้อื่น

แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะจัดเก็บของเล่นตามพฤติกรรมที่กำหนดแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงใน

ช่องคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

พฤติกรรมที่เด็กแสดง												
ชื่อ-สกุล	เก็บของเล่นอย่าง ทะนุถนอม			เก็บของเล่นทุก ครั้งโดยไม่ต้อง เตือน			ช่วยเหลือเพื่อน จัดเก็บของเล่น			เก็บของเล่นเสร็จ เรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด		
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
เด็กชายนรภัทร ภัทรพรรณกุล		/			/			/			/	
เด็กชายกিজา -	/			/			/			/		
เด็กชายวัชรพงษ์ -		/			/			/			/	
เด็กหญิงแอ้มโม -		/			/			/			/	
เด็กหญิงอุทัยวรรณ -	/			/			/			/		

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ขณะเก็บของเล่น
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กปฐมวัย

เรื่อง ความมีวินัยในตนเองขณะจัดเก็บของเล่น

วันที่ 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่นด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น โดยมีผู้อื่น

แนะนำ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในการเก็บของเล่น

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะจัดเก็บของเล่นตามพฤติกรรมที่กำหนดแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงใน

ช่องคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

พฤติกรรมที่เด็กแสดง												
ชื่อ-สกุล	เก็บของเล่นอย่าง ทะนุถนอม			เก็บของเล่นทุก ครั้งโดยไม่ต้อง เตือน			ช่วยเหลือเพื่อน จัดเก็บของเล่น			เก็บของเล่นเสร็จ เรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนด		
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0
เด็กชายนรภัทร ภัทรพรรณกุล	/			/			/			/		
เด็กชายกিজา -	/			/			/			/		
เด็กชายวัชรพงษ์ -	/			/			/			/		
เด็กหญิงแอ้มโม -	/			/			/			/		
เด็กหญิงอุทัยวรรณ -	/			/			/			/		

ภาพประกอบการเล่านิทาน

วันที่ 1

วันที่ 2

วันที่ 3

วันที่ 4

วันที่ 5

ภาพประกอบการเก็บของเล่น

แผนการจัดประสบการณ์เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ชั้นเตรียมอนุบาล

สาระการเรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก

สัปดาห์ที่ 30 หน่วยการจัดประสบการณ์ นานา สัตว์โลก

เรื่อง สัตว์ป่า

ชื่อกิจกรรม เสริมประสบการณ์ (ในวงกลม)

สาระการเรียนรู้

1. สาระการเรียนรู้

1.1 การปฏิบัติตนเมื่อเล่นของเล่นเสร็จ

1.2 การมีระเบียบวินัยที่ดี

2. ประสบการณ์สำคัญ

2.1 การแสดงออกและการปฏิบัติตนของเด็ก

จุดประสงค์

1. เด็กบอกการปฏิบัติตนเมื่อเล่นของเล่นเสร็จได้
2. เด็กยกแสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย
3. เด็กแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ

วิธีการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนาร่วมกับเด็ก เกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย ควรทำอย่างไร

ขั้นสอน

- ครูเล่านิทาน นานา เกือบของเล่น
- ครูให้เด็กบอกกิจวัตรประจำวันที่ตนเองสามารถทำได้
- ครูนำภาพการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่ควรปฏิบัติมาให้เด็กดู
- ครูให้เด็กบอกกิจวัตรประจำวันที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้อีกครั้งว่าเด็กปฏิบัติได้ตามภาพที่อย่างไร

ขั้นสรุป

เด็กและครูร่วมกันสรุปเรื่องราวในนิทานและการปฏิบัติตนเมื่อเล่นเสร็จแล้วควรทำอย่างไร

การประเมินผล

- สังเกตการตอบคำถามของเด็กในเนื้อหาของนิทาน
- สังเกตจากการตอบคำถามจากภาพกิจวัตรประจำวัน

สื่อ / อุปกรณ์

- นิทานเรื่อง นานา เกือบของเล่น
- บัตรภาพการปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน

ภาพสื่อ / อุปกรณ์

นิทาน เรื่อง นานา เก็บของเล่น

บัตรภาพการปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน

รายงานการวิจัย
เรื่อง
การส่งเสริมพฤติกรรมการมีวินัยด้านการจัดเก็บของเล่นโดยใช้นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

โดย
นางสาวจันทร์ฉาย แสนมhamงคล
รหัสนักศึกษา 571151321033

ประจำปีการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2562
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

